

**Śródmiejski Hufiec Harcerzy
im. Powstania Warszawskiego
Kurs Wodzów Zuchowych TRAKT**

ZUCHOWE FORMY PRACY:

TEATR SAMORODNY - zuchowa zabawa w inscenizację.

1. Jest uniwersalną formą pracy:
  - pasuje do prawie wszystkich tematów zbiórek,
  - powinien się często pojawiać na zbiórkach.
2. Różni się od zabawy tematycznej:
  - część zuchów jest widzami, część aktorami,
  - jest miejsce zwane „sceną”,
  - istnieje „scenariusz przedstawienia”.
3. Inszenizacja ma charakter samorodny:
  - teatr jest dziełem szóstek – drużynowy i przyboczni pełnią role pomocników,
  - zuchy same decydują o kształcie scenki – scenariuszu, podziale ról, ustaleniu kto co i jak będzie robił, ewentualnie mówił,
  - nie stosuje się długotrwałych prób,
  - zuchy nie ćwiczą ról,
  - zuchy nie uczą się na pamięć tekstów.
4. Teatrzyk zuchowy opiera się na wyobraźni:
  - często jest to teatr pół-pantomimiczny (z niewielką ilością tekstu, zagrany głównie gestem i mimiką),
  - zuchy używają umownych i nielicznych rekwizytów, dekoracji i kostiumów.
5. Jak organizować teatrzyk:
  - Wprowadzenie tematu przez drużynowego:
    - ⇒ gawęda lub jej forma wymienna,
    - ⇒ przypomnienie znanej zuchom książki, filmu,
    - ⇒ krótki, jedno akapitowy opis akcji na karteczkach,
    - ⇒ ilustracja pobudzająca wyobraźnię,
    - ⇒ zabawa „co by było gdyby...”, „co mogło być dalej...”,
    - ⇒ temat do swobodnej interpretacji (np. scenka z życia, punkt Prawa Zucha).
  - Wyjaśnienie co i jak zuchy mają przedstawić:
    - ⇒ wszystkie szóstki przedstawiają to co usłyszały,
    - ⇒ każda szóstka przedstawia jeden fragment akcji,
    - ⇒ każda szóstka przedstawia inny temat.
  - „Namawianie się” w szóstkach (należy obserwować szóstki – można się wiele o swoich zuchach dowiedzieć, a także interweniować w razie potrzeby).
  - Jedna szóstka przedstawia, reszta patrzy:
    - ⇒ trzeba zwrócić uwagę zuchów na zachowanie się na widowni – często są tak podekscytowane własną scenką, że przeszkadzają,
    - ⇒ występ powinien trwać 2-5 minut.
  - Scenka powinna zostać zespołowo oceniona.
6. Teatru zuchowego trzeba nauczyć!!!
  - Zaczynajcie od gier teatralnych, np. naśladowania nastrojów i postaci, dźwięków, ćwiczenia z rekwizytem, elementem kostiumu, ćwiczenia intonacji.
  - Przeprowadźcie ćwiczenia zrozumienia umowności teatru, np. nieruchome sceny.
  - Inszenizujcie proste wiersze, bajki i opowiadania, np. metodą „drużynowy mówi, zuchy inszenizują”.

Spróbujcie wprowadzić małe scenki sytuacyjne (np. dom się pali, ktoś wskakuje przez okno i ratuje dziecko).

**Śródmiejski Hufiec Harcerzy
im. Powstania Warszawskiego
Kurs Wodzów Zuchowych TRAKT**

ZUCHOWE FORMY PRACY:

WIELKI TEATR ZUCHOWY

- prawdziwe przedstawienie przygotowywane przez zuchy, zwykle podczas zdobywania sprawności aktora lub na festiwal na kolonii.

1. Wymaga przygotowań i prób przez kilka zbiórek.
2. Zuchy uczą się odczytywać (teatr lalek, cieni) lub recytować teksty (teatr aktorski).
3. Organizowany jest całą gromadą.
4. Używamy prawdziwych, przygotowanych przez zuchy rekwizytów, dekoracji i kostiumów lub lalek, w przypadku teatru lalkowego.
5. Powinien być zorganizowany dla widowni spoza gromady.
6. Reżyserem jest drużynowy.

Rodzaje teatru:

1. Teatr aktorski. – odpowiedni dla starszych lub szczególnie utalentowanych zuchów, przedstawienie nie powinno być zbyt długie, zawierać dużej ilości tekstu dla jednego aktora i mieć zawilej fabuły ze zmianami czasu i częstymi zmianami miejsca akcji.
2. Teatr lalek.
3. Teatr cieni.
4. Ew. formy mieszane

Rodzaje przedstawień:

1. Sztuka ilustracyjna.(najłatwiejsza) – Jedna osoba czyta, reszta pokazuje.
2. Sztuka zuchowa. – Zuchom znany jest ogólny plan akcji (co i w jakiej kolejności nastąpi). Zuchy improwizują dialogi.
3. Zwykła sztuka. – Ma napisany scenariusz. Zuchy uczą się ról (w przypadku teatru lalkowego dobrze jest rozdzielić osoby poruszające lalką i udzielające jej głosu).

Podział pracy przy większych przedstawieniach:

1. Dekoratorzy (ustawianie sceny, zmiana dekoracji, zasuwanie kurtyny).
2. Aktorzy lub Lalkarze (poruszanie lalkami).
3. Narrator (czytanie), Lektorzy (czytanie dialogów).
4. Orkiestra (muzyka i śpiewy, ew. obsługa magnetofonu).
5. Inspicjent (podaje i odbiera rekwizyty i lalki w odpowiednim momencie).
6. Oświetleniowiec (kierowanie lampami - błyskami, kolorami).
7. Dźwiękowiec (wywoływanie efektów dźwiękowych).

**Śródmiejski Hufiec Harcerzy
im. Powstania Warszawskiego
Kurs Wodzów Zuchowych TRAKT**

CELE STOSOWANIA FORM TEATRALNYCH

- Kształtowanie samodzielności i samorządności.
- Rozwijanie wyobraźni, pomysłowości i inicjatywy.
- Ćwiczenie pamięci, dykcji, płynności ruchów, gracji.
- Zgranie zespołu i nauka współpracy, rezygnacji z własnych zachcianek na rzecz ogólnego efektu.
- Przełamywanie nieśmiałości.
- Dostarczenie bezpośredniego doświadczenia uzupełniającego suchą informację.
- Wczucie się w uczucia i myśli innych osób.
- Nauka wyrażania uczuć.
- Rozwiązywanie wewnętrznych konfliktów zespołu.
- Przygotowanie do trudnej sytuacji, która może zdarzyć się w życiu.
- Zastanowienie nad problemem moralnym.
- Próba zrozumienia sytuacji w jakiej znaleźli się kiedyś inni.
- Zmuszanie do niekonwencjonalnego myślenia.
- Wprowadzenie do zabawy, rozmowy,...